

[Statsministeren.]

medlem, der jo er jurist, og det bøjer jeg mig ubetinget for. Ved at gennemlæse kommissionens betænkning vil det ærede medlem imidlertid se, at det pågældende stykke har en anden formulering dér. Ændringen er altså kommet ind, efter at man har gennemlæst og kritiseret kommissionens arbejde, så kommissionen kan ikke på dette område anklages for sjuskeri. Jeg kunne naturligvis gå videre og bede det ærede medlem selv undersøge, hvem der har foreslået denne formulering.

Det ærede medlem vil måske mene, at jeg har gjort for meget ud af denne lille ting, men det er kun, fordi det desværre forekommer mig at være et karakteristisk tegn på den, som jeg synes, lette hånd, hvormed det ærede medlem havde opbygget argumenterne for sin kritik af det foreliggende forslag. Det ville være fristende at gå i enkeltheder med dette indlæg, men jeg skal holde mig til nogle hovedpunkter.

Det ærede medlem hr. Federspiel var ikke glad for en tendens til at styrke rigsdagen og gøre regeringen mindre handlekraftig. Jeg er ikke enig med det ærede medlem i, at der skulle være denne tendens i forslaget i den forstand, at det svækker regeringens stilling. Det tilsigter kun at skabe garantier for, at en regering ikke kan handle stik imod rigsdagsflertallet og dermed mod befolkningens ønsker, og nærer et ministerium tvivl om, at flertallet i befolkningen og rigsdagen er sammenfaldende, ja, så er det altid muligt at søge valg udskrevet. Jeg tror derfor, at det ærede medlem på dette område nærer ubegrundet frygt, og de eksempler, som det ærede medlem har givet, underbygger denne tro.

Det ærede medlem anker således over, at forslaget § 15 åbner mulighed for, at rigsdagen kan give en enkelt minister et mistillidsvotum, men det ærede medlem var klar over, at eksemplet næppe har større praktisk betydning, fordi ministeriet enten vil lade en kritiseret minister falde eller stå last og brast med ham, og når dette er den sandsynligste udvej, er der vist ikke noget at sige til, sådan som forslaget er formuleret — den situation kan jo opstå —, at det er ønskeligt at kunne fælde en enkelt minister. Men derfra og til, at dette skulle medføre, at rigsdagen på forhånd vil blande sig i regeringens sammensætning, er et meget langt spring, og jeg synes, det ærede

medlem burde kunne sige sig selv, at en sådan tanke er absurd med de politiske traditioner, vi har i dette land.

Videre mente det ærede medlem hr. Federspiel, at forslaget § 19 ville svække regeringen i forhold til rigsdagen. Jeg tror, at det ærede medlem ved fornyet gennemgang af bemærkningerne til paragraffen, og forøvrigt også ved et studium af professor Max Sørensens responsum, vil komme til en anden opfattelse. Det er en misforståelse at tro, at folketinget forbeholder sig med disse bestemmelser at administrere landets udenrigspolitik helt ned i dens enkeltheder og derved i realiteten umyndiggøre udenrigsministeren; der er ikke tilsigtet noget sådant. Meningen er at hindre, at en regering forpligter eller på forhånd binder rigsdagens stillingtagen i vigtige udenrigspolitiske spørgsmål. Bestemmelserne er nøje sammenfaldende med de tilsvarende bestemmelser, der findes i svensk og norsk lovgivning, og der er vist ingen, der finder, at disse landes udenrigsministre er umyndiggjort af deres respektive rigsdage.

Det ærede medlem kritiserede også forslaget § 20 om reglerne for vedtagelse af love om afgivelse af suverænitet. Det ærede medlem bebrejder kommissionen, at den ikke har benyttet den af professor Max Sørensen foreslåede løsning om adgang til udøvelse af suspensivt veto for et mindretal af rigsdagens medlemmer. Jeg tror, at det ærede medlem, når han igen læser professorens responsum, vil se, at professoren klart og tydeligt gør opmærksom på mulighederne både for vedtagelse med kvalificeret majoritet og for afholdelse af folkeafstemninger i denne forbindelse. Professorens gør det klart, at det må bero på rent politiske overvejelser, hvilken løsning man vil gå ind for.

Ombudsmandsordningen, som er omtalt fra forskellig side, også af det ærede medlem hr. Federspiel, skal jeg ikke komme nærmere ind på. Jeg mener ganske vist, at kritikerne af denne ordning i meget høj grad gør sig skyldige i misforståelser, men det kan vi jo drøfte ved en anden lejlighed.

§ 74, ejendomsretsparagraffen, er omtalt af flere talere, bl. a. det ærede medlem hr. Nielsen-Man og det ærede medlem hr. Federspiel. Det ærede medlem hr. Federspiel sagde, at han havde vanskeligheder ved at forstå betydningen af ordet „ekspropriationsakt“. Jeg ved jo, at det ærede